

Notat

Vedr. Center for Sundhed, Holstebro og Sundhedsstyrelsens krav til forskellige organiseringer af dialysebehandling

Sundhedsstyrelsen beskriver i specialevejledning for intern medicin: nefrologi (nyresygdomme), af 22. december 2010, kravene til tre forskellige organiseringer af dialysebehandling som er: 1. centerhæmodialyse, 2. dialysesatellit samt 3. hjemmedialyse

Dato 26.08.2014
Søren Bisgaard-Frantzen Petersen

Tel. +45 7841 2037
Soeren.Petersen@stab.rm.dk

Journalnr. 1-30-144-06-V

Side 1

Ad. 1. Centerhæmodialyse

Centerhæmodialyse består i 4-5 timers dialyse tre gange ugentligt og foregår på hospitaler med hovedfunktion i intern medicin: nefrologi. Dialysefunktionen kan være en integreret del af den medicinske afdeling med fælles vagt. Personalet udgøres af specialuddannede sygeplejersker med lægelig stuegang af nefrologer (speciallæger i nyremedicin) og mulighed for back up fra andre lægelige specialer.

I Region Midtjylland er der to dialyseafsnit, som ligger på Regionshospitalet Holstebro og Regionshospitalet Viborg. Derudover er der en dialyseafdeling på Aarhus Universitetshospital, Nyremedicinsk Afdeling C.

Der er omkring 111 ambulante patienter i centerhæmodialyse på dialyseafsnittet i Holstebro (opgjort pr. 1. august 2014). Det samlede antal patienter inkl. dialyse på Intensiv Herning, Intensiv Holstebro og dialyseafsnittet på Medicinsk Afdeling, Holstebro er 117 patienter.

Ad. 2 Dialysesatellit

Sundhedsstyrelsens specialeplan giver mulighed for, at der kan oprettes dialysesatellitter på andre hospitalsmatrikler. Forudsætningen er, at der indgås formaliserede samarbejdsaftaler med hospitaler, som har nefrologisk funktion på hoved-, regions- eller højt specialiserede niveau. På dialysesatellitter foregår dialysen som ved centerhæmodialyse, men kun på patienter med kroniske og velbehandlede nyresygdomme. Patienter med akutte nyresygdomme indlægges på hospitaler med hovedfunktion i nefrologi.

I Region Midtjylland er der to dialysesatellitter. De ligger på

Regionshospitalet Randers og Regionshospitalet Horsens, og de har en formaliseret samarbejdsaftale med Nyremedicinsk Afdeling, Aarhus Universitetshospital.

Sundhedsstyrelsens krav for oprettelse af en dialysesatellit er blandt andet:

- o At patienterne mindst en gang ugentlig skal have mulighed for at konsultere en speciallæge i nefrologi
- o At der er etableret et internt medicinsk vagtberedskab, hvis opgave det er at tilse patienter med akutte komplikationer, såsom kredsløbskollaps, åndenød eller større blødninger

For begge dialysesatellitter gælder det, at det interne medicinske vagtberedskab dækkes af den medicinske afdeling på matriklen med mulighed for anæstesiologisk back up. En dialysesatellit i Center for Sundhed i Holstebro vil være et nyt begreb, som ikke er vurderet hverken fagligt eller patientsikkerhedsmæssigt.

En læge i et medicinsk ambulatorium på Center for Sundhed er ikke at ligestille med et formaliseret internt vagtberedskab. Idet der i et beredskab også skal indgå muligheden for at kunne få assistance fra andre specialer, eksempelvis fra en anæstesilæge ved evt. hjertestop eller svære åndedrætsproblemer. En læge fra et ambulatorium uden mulighed for back up er at ligestille med, hvis beredskabet skulle varetages af praktiserende læge/vagtlæge.

Fra Medicinsk Afdeling (herunder nefrologisk side) i Hospitalsenheden Vest tilrådes det, at man kun etablerer dialysesatellitter i hospitalsregi med fuldt internt medicinsk beredskab.

Ad. 3 Hjemmedialyse

Hjemmedialysebehandling tilbydes kun velfungerende selvhjulpne patienter. Fordelene er blandt andet, at der ikke er nogen transporttid, at patienten kan dialysere helt efter eget valg af tidspunkt og antal af behandlinger. Nyreforeningen henviser til udenlandske undersøgelser, som viser, at patienter opnår bedre almen tilstand ved at dialysere flere end tre gange om ugen. Ulemperne er, at hjemmedialyse kræver plads til dialysemaskine, installation af vandanlæg, plads til væsker og andet materiale. Og at patienten selv skal isætte to kanyler i blodkar i armen ved hver behandling.

Sundhedsstyrelsens krav for hjemmedialyse er:

- o At det faglige ansvar for hjemmebehandlingen påhviler den ordinerende nefrologiske afdeling og inkluderer ud over ambulante kontroller i afdelingen ansvaret for dialyseinstallationen i patientens hjem, det tekniske ansvar for dialysemaskinerne, tilsyn med vandkvaliteten og opretholdelse af forsvarlig hygiejne ved leverancer af dialyseutensilier og bortskaffelse af disse efter brug

Der er ni hjemmedialysepatienter pr. 1. august 2014, som er tilknyttet dialyseafsnittet i Holstebro.

På dialyseafdelingerne og dialysesatellitterne bruger personalet self care begrebet om patienter, som er i stand til selv at stå for dialysebehandlingen og kan til- og frakoble sig dialysemaskinen eller selv varetage peritonealdialysen, der er en anden dialyseform via bughinden. Der er i øjeblikket to patienter i self care i dialyseafsnittet i Holstebro. Dog er der perioder, hvor der ikke er patienter, der benytter tilbuddet om self care. Hospitalsenheden

Vest oplyser, at de benytter faciliteterne til self care ved oplæring af hjemmedialysepatienterne.

De patienter, som kan udføre dialysen selv, vil formentlig hellere være derhjemme. Men såfremt der etableres en mulighed for hjemmedialyse i Center for Sundhed, er det muligt, at der er lidt flere patienter, som vil gøre brug af tilbuddet, da dialyseudstyret fylder en del i et privat hjem.

En patient i hjemmedialyse i Center for Sundhed vil indebære samme udgift som en patient i hjemmedialyse. Det drejer sig om ca. 250.000 kr. årligt. Tallet skal læses med stor forsigtighed, da der er tale om et skøn.

Selve behandlingen vil kræve det samme udstyr, som der kræves til hjemmedialyse. Det gælder anskaffelse og vedligeholdelse af dialysemaskiner og et løbende forbrug af utensilier som slanger og dialysefiltre.

Vedr. oplysning fra Holstebro Kommune om lokal dialyseaftale for Randers Sundhedscenter

Holstebro Kommune skriver i deres henvendelse af 17. juni 2014 til forretningsudvalget:

- o "At Holstebro Kommune tidligere har aflagt besøg i Randers Sundhedscenter, hvor Region Midtjylland har opbygget en god model for lokaldialyse, som vil svare til den, som kommunen forventer bliver etableret på Center for Sundhed"

Ovenstående oplysning er ikke korrekt. Der er ikke etableret og heller ikke overvejet et sådan tilbud i Randers Sundhedscenter.

Der findes som tidligere nævnt en dialysesatellit på Regionshospitalet Randers.